

Gullfoss, jedno z turisticky nejpůlmárnějších míst na Islandu

Před úřadem předsedy vlády v Reykjavíku

zapomene zavřít ohradu a pár koní uteče. Je to vždycky spousta legrace, protože všichni jsou úplně našrot a nahánějí uprchlé koně pod nočním sluncem. Letos bylo obzvlášť veselo, když se jeden kolega pokoušel vymocit přímo ze sedla a upadl přitom naznak tak nešťastně, že si nejen zlomil ruku, ale navíc se celý počural.“

Island je prostě drsná země. Příroda zcela postrádá zelenou boubelatou dobrotivost střední Evropy, její krásy je zubatá, ošlehaná, vybojovaná a ponurá. Nicméně dech beroucí. Islandská příroda je totiž jaksí „na vážno“ a živly tam nikoho nenechávají na pochybách, jak totální a velkolepá je jejich převaha nad křehkými lidmi. Kdo s tímhle vším předem počítá, bude na místě samém méně překvapen.

Kde se vzal gejzír?

Máte-li na výlet málo času, vězte, že to nejznámější z Islandu je právě poblíž jižního pobřeží. Bráno od letiště na úplném západu, pokud jste vyrazili za opravdovou přírodou, není třeba ztrácet čas se slavnou Modrou lagunou. Modrá laguna je totiž koupaliště. Úchvatné, ale koupaliště.

Nedaleko východně od Reykjavíku začíná takzvaný „zlatý okruh“, který naopak stojí za to projet. Jeho první zastávkou je Thingvellir, nápadný zlom, kde se setkává severoamerická a euroasijská tektonická deska. Zvláštního významu místa si všiml i původní obyvatelé a roku 930 tam založili Althing, islandskou obdobu parlamentu, který kromě několika desetiletí v 19. století zasedá v Reykjavíku dodnes.

Zlom je členitý a podélně jím probíhá několik úzkých soutěsek, do jedné z nichž ústí z vyšší (americké) desky vodopád Öxarárfoss. Dále do okruhu patří slavný Geysir, který dal jméno všem gejzírům světa. Dnes už je ovšem klidný; erupci si lze sice vynutit vhozením většího množství mýdla do jeho chřtánu, ale od této praxe už se také naštěstí upustilo.

Jeho roli tak převzal o něco menší Strokkur, který se nachází jen o pár desítek metrů dál a disciplinovaně soptí vroucí vodu do výšky okolo dvaceti metrů každých několik minut. Pokud se stavíte v jediném tamějším obchodu, prohodte pár slov s jeho provozní, pochází ze Znojma.

Několik kilometrů od Geysiru zlatý okruh uzavírá vodopád Gullfoss. Široký proud řeky tu burácí obloukem kolem vyhlídkového místa a nakonec v mlze vodní tříšť šikmo padá do

úzké soutěsky. Gullfoss je impozantní, ale vodopádů je na ostrově nepřeberné množství. Z dalších největších si lze na jihu vybrat třeba pohádkově malebný Ófaerufoss, který původně překlenoval skalní most (spadl roku 1993), štíhlý a vysoký Háifoss, důstojný a symetrický Skógafoss nebo Seljalandsfoss, za nímž vede turistická stezka.

K největšímu ledovci

Jihovýchodním směrem od okruhu se mračí sopka Hekla. I sopek je samozřejmě na Islandu požehnaný počet, ale o Hekle lze přesto říct, že alespoň na jihu hraje prim. Její vážná silueta, s vrcholem většinou zahaleným do mraků, je nepřehlédnutelná a je i neaktivnější vulkánem na ostrově. To ovšem nebrání tomu, aby její svahy byly oblíbeným místem pro treky.

I když vrcholy hor jsou všude okolo, vede hlavní pobřežní silnice na jihu většinou po naprosté rovině, takže můžete (za hezkého počasí) překonávat velké vzdálenosti snadno i na kole. Cestou na východ, nedaleko antracitově černých pláží u zmiňovaného města Vík, stojí za vidění rozeklané útesy Dyrhólaey, jinak nejjižnější bod Islandu a domov velkých kolonií ptáků včetně populárních papuchalků. V době hnízdění je ovšem nekompromisně uzavřen.

A potom je tu samozřejmě Vatnajökull, největší evropský pevninský ledovec. Nezměrná

plocha ledu, na kterou by se třeba Praha vešla šestnáctkrát. Pod jeho příkrovem pracuje několik dalších vulkánů a některé erupce se odehrávají jen pod ledem. Z hlavní silnice se dá v různých místech přímo nebo několikakilometrovým trekem dostat k několika splazům v jižních údolích; ohromujícím masám šedavě modrobílé hmoty, jejichž hřbety se ztrácejí v mlze v horách. Stejně ohromující je pak konfrontace s mapou – v poměru k celému ledovci jde jen o prakticky nepatrné přívěsky. Za vidění stojí i laguny na jihovýchodním okraji Vatnajökullu.

Je třeba přiznat, že první dojem ze střední Evropy je po návratu poněkud fádni. Island je totiž opravdu velmi zvláštní země. ■

MARK SVOBODA

Foto: autor

Jak se tam dostat

V posledních letech přibýlo možností dopravy a přímé lety na Island fungují z mnoha evropských měst. Vyplatí se do nich dojet, a výlet si tak obohatit ještě o návštěvu vybrané evropské metropole, protože rozdíl v ceně je oproti letu z Prahy velký. Například z Kodaně může zpáteční letenka včetně poplatků stát okolo 7500 Kč, kdežto cena letů z Prahy je přinejmenším dvojnásobná. Ideální je hledat na stránkách nízkorozpočtových aerolinek Iceland Express (www.icelandexpress.com) a na portálu www.dohop.is.

Kdo plánuje cestu autem a má více času a peněz, ze skandinávských metropolí lze jet na Island trajektem se zastávkou na Faerských ostrovech.

Co (ne)jíst

Islandská kuchyně je samozřejmě také zvláštní. Z věcí, které lze považovat za obecně přijatelné, je nutné zkusit chlebové placky Flatkokur, výborný skyr (podobný hustému řeckému jogurtu) i sušenou tresku, případně podlehnout severské oblíbené lékořice s místními pastilkami Opal.

Na některá tradiční jídla je ovšem třeba mít odvalu: na papuchalky, ovčí hlavy, beraní varlata nebo na obávaný hákarl – žraločí maso nakládané způsobem tak strašidelným, že se po něm pozvracel i šéfkuchař Gordon Ramsay (viz You Tube). Výběr z tradičních pokrmů se podává pod názvem thorramatur.

Jeden z jižních splazů Vatnajökullu